

աշակիսի են մ և յ գրերը : Անա այս 4 պակասութիւններն ալ մեր տպի գրերուն վրայէն վերջընէ ուզելով՝ նարկադրեցանք այս նոր ձեւիս վերածել գանոնք : — *** Իր գրերը կը տեղադրէ նախ վարպետին՝ Վարտերի տպարանին մէջ, իրաւունք ստանալով «Արամեան տպագրութիւն»ը զրոշմելու նայերէն գիրքերու վրայ : Քիչ մը առէն Վարտերի քով իրեն յատուկ տպարանն ունենայէ վերջ, 1859 ին կը նիմնէ զատ տպարան մը և կ'ունենայ իր մեքենաները, (Ան Սիւրբիս փողոց, թիւ 38), սկսելով տպագրութեանը Ս. Ոսկանեանի «Արեւմուտք» կիսամսեային : Վարտերի քով շարած նայ. գիրքերուն մէկ քանին «Ի գրանոցի ձանկիկ Արամեան Նիկովիզացոյ» բանաձեւը կը կրեն : Աստուցմէ է «Ընդունելութիւն ընծայի» գրքոյը զոր 1856ին ինք խմբագրած էր **Թ. Երկուիկեան** ծածկանունով, ի պատասխան Գր. Վ. Գապարաձեանի «Ընծայ» գիրքին : — Նոյն միջոցներուն Վենետիկցի 3 վարդապետներ (Ա. Գալֆանեան, Գ. Ալվազովսքի և Ս. Թեոդորեան) իրենց միարանութենէն նրաժարած՝ Բարիզ անցած էին : Արամեան տպագրած է առոնց զբէն ելած գործերն ու մանաւանդ **Մասեաց աղաւնի** «Հայաստանեայց աւետարել» ամսաբերքը 1855 էն սկսեալ, (որուն տպագրութիւնը նիգեղորդ տարին Թեոդոսիա փոխադրուած է) :

* * **Բարիզ սպ. գրքերը**. (1854 - 62). — Խորնրդամութիւնք յաջաքս քրիստ. նաւատոյ : Վարք Յս.ի : Վարդապետարան : Հայկ. գեղագրութիւն (վիմագր.) : Համառ.օտ բառգրքոյիկ : Պող և Վ.իրգինէ : Հրաւեր սիրոյ : Արեւելք (1855 - 6) և Արեւմուտք (1859) նանդեք Սոս. Ոսկանի : Վերադարձ 3 վրդպտ.աց (նաև Յաւելուած) :

Ճ Ա Ն Ի Կ Ա Ր Ա Մ Ե Ա Ն

Պարոտք և իրաւունք : Ուրուագիծ ոգոյ և ընթացից Միսիք. Միարանութեան : Սաղմոս (փոքր, պատկ.) : Փեկիքս և Պաւլինէ : Գաշնակք : Բարիզ (նանդեք Արք. Մուրատեանի) 1860 : Տքնութիւնք և սփոխանք նայրենասիրի : Վաճառականութիւն նախնեաց : Գիրք ընդդիմութեանց : Գասարան նայկազն մանկանց : Նարեկ (փոքր, պատկ.) : Եզնիկ : Երկու տող : Խնդիր միութեան Հայոց, ևն. ևն. : — Բոյոր այս նատորները գեղեցկագոյն նմոշները կրնան նամարուի մարտը և նիանալի տպագրութեան, մանաւանդ «Վարք Յիսուսի»ն և «Գասարան»ը որ այրենարան-ընթերցարան մըն է, գիտական նրանանգիչ պեսպիսութիւններ և Հայաստանի վայրերու և այլ 200 ի մօտ յաջող պատկերներ պարունակող : Իսկ «Ոգի Հայաստանի» կոչուած նկարը զոր «բալտուս» տպագրութեամբ ձ. Արամեան նրատարակած է՝ ցոյց կու տայ գեղեցկագեաի յոյժ զարգացեալ իր ճաշակը : — Այս մեծամասիս գործերուն երեսէն սակայն նիւրապէս ազդուած՝ Արամեան կ'ստիպուի տպարանը փոխադրել Մարսիլիա 1862ի վերջերն ուր նազիւ քանի գիրք տպած, (մին 1864 ին՝ Ս. Միքայէլեանի «Ընդարձակ բուարանութիւնք»ը), կը փոխադրուի Պոլիս և վերջնապէս նաստատուի հոն (նախապէս Ռզուն չարչի փողոց, Ծերիքի բաշա խան, թիւ 13, ապա Զարմաքճըլար, Յակոբեան խան թիւ 12-16), սկզբնական տաժանելի նեղութեանց տակալով :

* * 1865 էն կ'սկսին մայրաքաղաքիս մէջ տպած իր գիրքերը — բոտով բազում — և կը վերջանան մինչև իր մանր, 16 ապրիլ 1879 ին : ձ. Արամեան Մարսիլիայէն Պոլիս դարձին՝ դեռ իր տպարանը չ'նիմնած, 80 ոսկի ամնարոշակով վերատեսուչ կարգուած է «Արքունի Տպարան»ին 1865 թ. ու նոյն տարին իր տատերով հոն տպագրած է իր առաջին ընդարձակ օրացոյցը՝ փոքրադիր : — Անա առոնց կարելոր ցանկը՝ միշտ ժամանակագրական կարգաւ . — Խնդիր կարող. : Եղծ բանաբաղութեանց : Նուէր նոգելոր : Պատմութիւն ազգ. երկամեայ անցից : Եղիչէ : Պապին գլխաւորութիւնք : Ռուսիա և ընդհ. Ժողով նայոց : Բանտք իմ : Կրօնափոխութիւնը բարեկարգութիւն չէ : Բնար պանդխտին : Զէքրունցիք : Հայոց եկեղեցին և անդրպետնականք : Ժպխաք և արտատուք : Վաճապն : Արշակ Բ. : Մեքքերիք : Պատմութիւն ազատութեան Հաննոյ : Տաղք և բատրեգութիւնք Պ. Գուրեանի : Աղքատութիւն : Հո.իսխիմէ : Հա-